

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 283/2020-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. júna 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou AK Hrabovská s. r. o., Jakubovo námestie 9, Bratislava, v mene ktorej koná konateľka a advokátka Mgr. Marianna Hrabovská, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava II č. k. 51 Cb 107/2018-696 zo 4. októbra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. decembra 2019 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa [REDACTED],

██████████, ██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 51 Cb 107/2018-696 zo 4. októbra 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že proti sťažovateľovi ako žalovanej strane sporu bolo Okresným súdom Banská Bystrica na návrh žalobcu vedené upomínacie konanie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“), predmetom ktorého bolo zaplatenie sumy 211 274,16 € s príslušenstvom z titulu neplatených leasingových zmlúv. Žalobca zaplatil z návrhu na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní súdny poplatok vo výške 6 268 € podľa § 11c ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), čo je 50 % z percentnej sadzby ustanovenej v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „sadzobník“), ktorý tvorí prílohu tohto zákona, znížený o 70 € v súlade s § 6 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch. Proti platobnému rozkazu podal sťažovateľ odpor a vec bola 23. apríla 2018 postúpená okresnému súdu ako súdu príslušnému na jej prejednanie.

3. Dňa 17. júna 2019 okresný súd vydal vo veci samej rozsudok, proti ktorému podal sťažovateľ odvolanie. Uznesením č. k. 51 Cb 107/2018-671 z 12. septembra 2019 vyšší súdny úradník vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie vo výške 12 606 € v lehote 10 dní od jeho doručenia. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej namietal porušenie jeho práv, pretože výška vyrubeneho súdneho poplatku predstavuje dvojnásobok výšky súdneho poplatku zaplateného žalobcom v upomínacom konaní. Podľa jeho názoru sa poplatky platia v rovnakej sadzbe i v odvolacom konaní vo veci samej, a preto navrhol napadnuté uznesenie zmeniť tak,

aby ho okresný súd zaviazal k povinnosti zaplatiť súdny poplatok vo výške 6 268 €, teda v takej výške ako žalobcu.

4. Sudca okresného súdu napadnutým uznesením sťažnosť sťažovateľa zamietol. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia poukázal na relevantnú právnu úpravu vyplývajúcu zo zákona o súdnych poplatkoch a následne poukázal na charakter a osobitosti upomínacieho konania. Ozrejmil, že upomínacie konanie má v hierarchii civilného sporového procesu postavenie „špeciality“ k riadnemu civilnému sporovému konaniu. Na upomínacie konanie je kauzálny príslušný Okresný súd v Banskej Bystrici, ktorý rozhoduje o peňažných nárokoch uplatnených výlučne za podmienok a spôsobom podľa zákona o upomínacom konaní. Dané konanie začína podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu a končí buď jeho vydaním a márne uplynutou lehotou na podanie odporu alebo postúpením príslušnému okresnému súdu na riadne sporové konanie. Týmto momentom je potrebné upomínacie konanie považovať za skončené. Osobitosť upomínacieho konania reflektuje aj zákon o súdnych poplatkoch v § 11c, ktorý upravuje zvýhodnený spôsob výpočtu súdneho poplatku v prípade uplatňovania nároku v upomínacom konaní. To však podľa názoru okresného súdu neznamená, že sa takýto režim analogicky vzťahuje aj na riadne sporové konanie, ktoré by po skončení upomínacieho konania mohlo nasledovať. Analogický výklad zákona o súdnych poplatkoch je totiž v zásade vylúčený. Pokiaľ zákonodarca zvýhodnil spôsob výpočtu súdneho poplatku za podaný návrh, nemožno sa extenzívne domnievať, že mal na mysli aj iné poplatkové úkony než samotný návrh. Poukazujúc na § 9 ods. 5 zákona o súdnych poplatkoch vysvetlil, že sťažovateľ podal odvolanie proti rozhodnutiu okresného súdu v konaní, ktoré prebiehalo podľa pravidiel riadneho civilného sporového procesu, a nie v režime upravenom zákonom o upomínacom konaní. Sťažovateľom zdôrazňovaná poznámka č. 3 k položke č. 1 sadzobníka súdnych poplatkov nie je poznámkou k ustanoveniu § 11c, ktoré osobitne upravuje poplatkové povinnosti v upomínacom konaní.

5. Sťažovateľ je toho názoru, že napadnuté uznesenie, ktorým mu bol vyrubený súdny poplatok v uvedenej výške, porušuje jeho práva. Okresný súd podľa neho nesprávne interpretoval ustanovenie zákona o súdnych poplatkoch, v dôsledku čoho bol sťažovateľovi

vyrubený súdny poplatok za odvolanie v sadzbe, ktorá je v rozpore so zákonom. Nespokojnosť sťažovateľa spočíva principiálne v tom, že žalobca uhradil súdny poplatok v sume 6 268 € a sťažovateľovi bola za odvolacie konanie vyrubená poplatková povinnosť v sume 12 606 €, čo považuje za nerovnosť v prístupe k súdnej ochrane.

5.1 Pokiaľ by sa akceptoval výklad okresného súdu o tom, že poplatok zaplatený žalobcom sa vyčerpal ukončením upomínacieho konania, znamenalo by to, že prvoinštančné konanie by bolo po podaní odporu prakticky bez poplatku. V tom prípade by teda okresný súd nemal vyrubiť sťažovateľovi žiaden poplatok za odvolanie, keďže poplatok za odvolanie vo veci samej sa v zmysle § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch vyrubuje v rovnakej výške. Tento výklad však považuje za nesprávny. Upomínacie konanie a konanie na okresnom súde tvoria podľa jeho názoru jeden celok, keďže došlo k žiadosti o pokračovanie v konaní, a teda k postúpeniu veci. Záver okresného súdu o tom, že prvoinštančné konanie je skončené momentom postúpenia veci, podrobuje kritike, tvrdiac, že ak by tomu tak bolo, konanie na okresnom súde by bolo samostatným novým konaním, a to dokonca bez poplatku, keďže pre toto pokračovanie v konaní nie je v zákone stanovená žiadna poplatková povinnosť.

5.2 Sťažovateľ je presvedčený o tom, že upomínacie konanie a konanie na súde prvej inštancie v prípade pokračovania v konaní je potrebné považovať za konanie na jednej inštancii (aj keď sú to fyzicky dva sudy). Zároveň je podľa jeho názoru potrebné vyrubiť súdny poplatok podľa rovnakej sadzby aj pre odvolacie konanie (t. j. rovnako ako v upomínacom konaní), a to s poukazom na druhú vetu § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch. Dvojnásobná sadzba má byť vyrubená iba v prípade dovolania a kasačnej sťažnosti, čo nie je tento prípad.

6. Na základe uvedeného sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti žiada, aby ústavný súd vyslovil, že uznesením okresného súdu boli porušené jeho v záhlaví označené práva, napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súde na ďalšie konanie a priznal mu náhradu trov konania.

II.

Relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

13.1 Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07), a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

14. Podľa § 1 ods. 1 zákona o upomínacom konaní tento zákon upravuje príslušnosť súdu, postup súdu a postup strán sporu v upomínacom konaní (ďalej len „konanie“), v ktorom sa rozhodujú spory o peňažných nárokoch uplatnených spôsobom podľa tohto zákona.

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona o upomínacom konaní konanie podľa tohto zákona je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov k postupu podľa Civilného sporového poriadku.

16. Podľa § 11c ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch súdny poplatok splatný podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní je 50 % z percentnej sadzby ustanovenej v sadzobníku; ustanovenia § 6 ods. 3 a 5 sa nepoužijú.

17. Podľa položky 1 písm. a) sadzobníka je poplatok zo žaloby alebo z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba z ceny (z úhrady) predmetu konania alebo z hodnoty sporu 6 %, najmenej 16,50 eura, najviac 16 596,50 eura v obchodných veciach najviac 33 193,50 eura.

18. Podľa § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednej inštancii. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie a kasačnú sťažnosť sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

19. Podľa poznámky 3 k položke 1 sadzobníka poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej. Súdny poplatok sa platí aj za odvolanie proti rozhodnutiu súdu o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Ak odvolanie podá žalobca alebo navrhovateľ aj žalovaný alebo odporca, platí každý z nich poplatok podľa ceny predmetu svojho odvolania...

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

20. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení jeho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, pretože napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdzujúce rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka o vyrubení súdneho poplatku za podané odvolanie je podľa jeho názoru založené na nesprávnej interpretácii ustanovení zákona o súdnych poplatkoch, v dôsledku ktorej mu bola uložená povinnosť uhradiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške dvojnásobku súdneho poplatku zaplateného žalobcom v upomínacom konaní, v čom vidí nerovnosť v prístupe k súdnej ochrane.

21. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci

rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné práva obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu.

22. Zmyslom a účelom ústavného práva na súdnu ochranu je zaručiť, resp. umožniť každému reálny prístup k súdu, a to po splnení podmienok ustanovených zákonom (I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). Článkom 46 ods. 1 ústavy sa teda zaručuje predovšetkým prístup k súdu, pretože len v takom prípade sa vytvárajú podmienky na domáhanie sa práva na súdnu ochranu (II. ÚS 71/97).

23. Právo na prístup k súdu je jedným zo základných komponentov práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru. Z rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) možno vyvodit' viaceré prípustné možnosti obmedzenia práva na prístup k súdu. Patrí sem napr. imunita proti súdnemu konaniu (napr. cudzí diplomati), zákonné lehoty na uplatnenie určitých práv, povinné advokátske zastúpenie, nesplnenie formálnych a materiálnych žalobných náležitostí, ale tiež inštitút súdnych poplatkov.

24. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie základných práv a slobôd, sú tie, v ktorých táto nesprávna aplikácia jednoduchého práva je spätá s konkurenciou jednotlivých noriem tohto práva, prípadne s konkurenciou rôznych interpretačných alternatív, v ktorých sa odráža kolízia ústavných princípov, a naostatok za také možno považovať aj prípady svojoľnej aplikácie jednoduchého práva. Pojem svojoľne možno interpretovať na prípady, keď všeobecný súd urobí taký výklad

použitej právnej normy, ktorý je v extrémnom rozpore s právom na súdnu ochranu a princípom spravodlivosti, alebo ho urobí v inom, než zákonom ustanovenom a v právnom myslení konsenzuálne akceptovanom význame či bez bližších nerozpoznateľných kritérií (I. ÚS 533/2016). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky, č. 100/2005).

25. Aplikujúc uvedené východiská na vec sťažovateľa, ústavný súd hodnotí, že okresný súd pri rozhodovaní o poplatkovej povinnosti sťažovateľa za podanie odvolania vo veci, ktorá na okresnom súde pokračovala nadviazaním na upomínacie konanie, aplikoval a interpretoval na vec vzťahujúce sa ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch spôsobom, ktorý je ústavne čistý a nearbitrárny. Ide o aplikáciu a výklad jednoduchého/podústavného práva upravujúceho otázku poplatkovej povinnosti za podané odvolanie.

26. Upomínacie konanie sa aj podľa dôvodovej správy k zákonu o upomínacom konaní považuje za plnohodnotnú elektronickú alternatívu k existujúcemu režimu platobného rozkazu [ktorý sa spoplatňuje bez zvýhodnenia, teda vo výške 6 % z hodnoty predmetu sporu podľa položka 1 písm. a) sadzobníka]. Úmyslom zákonodarcu bolo urýchliť konanie zavedením elektronického systému podávania návrhov formou štandardizovaných elektronických formulárov a za účelom prednostného využívania tejto formy ju zvýhodnil zníženým súdnym poplatkom o 50 % z percentnej sadzby ustanovenej v sadzobníku. Takýmto osobitným spôsobom však zákonodarca zvýhodnil iba úkon podania návrhu na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní, na žiaden iný úkon sa zvýhodnená sadzba súdneho poplatku nevzťahuje (porovnaj jednotlivé odseky § 11c zákona o súdnych poplatkoch).

27. Ako vyplýva z kauzy opísanej sťažovateľom, žalobca si z týchto dvoch alternatív vybral možnosť uplatnenia svojho peňažného nároku v upomínacom konaní, za čo zaplatil zvýhodnený súdny poplatok podľa § 11c zákona o súdnych poplatkoch. Po podaní odporu

sťažovateľom (ktorý sa nespoplatňuje), pokračovalo konanie na súde prvej inštancie a skončilo sa vydaním meritórneho rozhodnutia. Podaním odvolania zo strany sťažovateľa sa začalo konanie na súde druhej inštancie, a zároveň vznikla odvolateľovi poplatková povinnosť [§ 5 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch]. Spornou sa stala výška súdneho poplatku za odvolanie. Okresný súd vyrubil sťažovateľovi súdny poplatok vo výške 6 % z predmetu odvolacieho konania, a to s poukazom na § 5 ods. 1 písm. a) a § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch v spojení s položkou 1a) a poznámkou 3 prvou vetou k položke 1 sadzobníka. Sťažovateľ, odvolávajúc sa na poznámku 3 k položke č. 1 sadzobníka, tvrdil, že mal byť zaviazaný k úhrade súdneho poplatku v rovnakej (zvýhodnenej) výške ako žalobca.

28. Ústavný súd chápe, že rozdielna výška súdneho poplatku mohla vyvolať u sťažovateľa pocit nerovnosti, pokiaľ ide o prístup k súdnej ochrane. Je však potrebné súhlasiť s okresným súdom, ktorý pri odôvodnení napadnutého rozhodnutia akcentoval špeciálny charakter upomínacieho konania využitého žalobcom a zároveň mal na pamäti, že ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednej inštancii (§ 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch). Vydaním meritórneho rozhodnutia bol predmet prvoinštančného konania pre účely poplatkovej povinnosti vyčerpaný. V tomto smere možno súhlasiť so sťažovateľom, že upomínacie konanie a konanie na súde prvej inštancie v prípade pokračovania v konaní je konaním na jednej inštancii. Inak to nepoňal ani okresný súd, ktorý osobitným spôsobom vymedzil koniec upomínacieho konania (bod 16 druhý odsek napadnutého uznesenia), nie prvoinštančného konania ako to nesprávne interpretuje sťažovateľ. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, pričom odvolacie konanie prebiehalo už podľa pravidiel riadneho civilného sporového procesu, a nie v režime upravenom zákonom o upomínacom konaní. Preto sa okresný súd pri vyrubovaní súdneho poplatku za odvolanie riadil všeobecnými ustanoveniami zákona o súdnych poplatkoch a vylúčil analogické použitie § 11c zákona o súdnych poplatkoch na odvolacie konanie (bližšie bod 4).

29. Podľa názoru ústavného súdu bola aplikácia a interpretácia ustanovení zákona o súdnych poplatkoch zo strany okresného súdu odôvodnená ústavne konformným

spôsobom (dostatočne a relevantne), za súčasného zohľadnenia ich účelu, podstaty a zmyslu. Ustanovenie o zvýhodnenom súdnom poplatku naviazanom na upomínacie konanie je odôvodnené vidinou jednoduchšieho spôsobu riešenia sporu, jeho rýchlosťou a elektronickou podobou formuláru jednotlivých podaní. O naplnení tohto zmyslu a účelu sledovanom zákonodarcom prijatím osobitnej právnej úpravy k upomínaciemu konaniu však už nemožno hovoriť v prípade pokračovania sporu na úrovni druhej inštancie – teda v momente podania odvolania. Zvýhodnená sadzba súdneho poplatku za odvolanie nielenže nevyplýva z právnej úpravy, ale je i neopodstatnená, pretože rýchlosť konania je pokračovaním v ňom v rámci odvolacieho konania logicky vylúčená a absentuje i podmienka výlučného elektronického formuláru pre odvolanie.

30. Ústavný súd tak vzhľadom na prezentované uzatvára, že nie je oprávnený vstupovať do ústavne udržateľnej interpretácie zákona o súdnych poplatkoch v situácii, keď okresný súd zvolil podľa ústavného súdu ústavne korektný výklad týchto právnych noriem. Z namietaného uznesenia okresného súdu nevyplýva taká aplikácia relevantnej právnej úpravy, ktorá by bola nesúladná z jej jazykovým vyjadrením alebo by bola popretím jej účelu a zmyslu. Ústavný súd v tomto bode poukazuje aj na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého všeobecný súd (v zásade) nemôže svojím postupom, resp. rozhodnutím porušiť ústavou alebo dohovorom zaručené právo, ak koná a rozhoduje v súlade s platným a účinným zákonom (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00, III. ÚS 660/2014, II. ÚS 46/2017), t. j. v prípade sťažovateľa v súlade so zákonom o súdnych poplatkoch.

31. Ako už bolo uvedené, vyberanie súdnych poplatkov je v zmysle judikatúry ESĽP prípustným obmedzením práva na prístup k súdu. To, že výška súdneho poplatku za odvolanie nie je rovnaká ako výška súdneho poplatku zaplateného žalobcom pri podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní, teda za špecifických podmienok stanovených zákonodarcom, ešte neznamená zásah do označených práv sťažovateľa, pretože prístup k súdnej ochrane ako taký sa mu tým neodopiera, a čl. 47 ods. 3 ústavy sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti osobitným spôsobom ani nenamieta. Rozdielna výška súdneho poplatku je prípustná, pokiaľ zohľadňuje špecifiká jednotlivých konaní, tak ako je to napríklad aj v prípade podania dovolania či kasačnej sťažnosti

(§ 6 ods. 2 posledná veta zákona o súdnych poplatkoch). Bez významu nie je ani okolnosť, že prípadný úspech v odvolacom konaní, s čím strana sporu podávajúca odvolanie vstupuje do druhoinštančného konania, môže založiť jeho náhradu protistranou.

32. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie okresného súdu nevykazuje z ústavnoprávneho hľadiska také nedostatky, ktoré by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne zakladali dôvody na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

33. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu